

СИЛАБУС

з дисципліни «Охорона праці в галузі»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
071 «Облік і оподаткування»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Задорожня Вікторія Володимирівна к.т.н., доцент кафедри безпеки життєдіяльності та права (<http://new.khntusg.com.ua/staff/zadorozhnja-viktorija-volodimirivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Безпека життєдіяльності», «Безпека в надзвичайних ситуаціях».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Організація технологічних процесів у землеробстві», «Технічне забезпечення процесів виробництва агропродукції», «Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті», «Організація виробництва», «Автоматизація бухгалтерського обліку».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі» буде корисна майбутнім висококваліфікованим фахівцям для набуття знань з актуальних питань охорони праці для конкретної галузі господарської, економічної та науково-дослідної діяльності з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Закінчується вивчення дисципліни знаннями, що забезпечують гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

- готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах;
- здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях.
- уміння обґрунтування і розробки безпечних технологій (в галузі діяльності);
- участь у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;
- здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій;
- здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- здатність управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- уміння впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Основними **задачами** є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- оцінки динаміки ефективності функціонування СУОПГ;
- контролю дотримання вимог щодо проведення навчання працівників підприємства з питань охорони праці;
- вимог до системи управління охороною праці щодо конкретного підприємства галузі чи його підрозділу;
- визначення класу умов праці за показниками шкідливості та небезпечності за окремими факторами виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

- визначення першочергових заходів і засобів поліпшення стану виробничого середовища для умов галузі;
- визначення коефіцієнту трудових втрат;
- визначення першочергових напрямів робіт щодо профілактики виробничого травматизму у галузі;
- визначення першочергових заходів щодо попередження виробничого травматизму у галузі.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у майбутніх фахівців вміння та компетенції щодо забезпечення ефективного управління охороною праці у галузі АПК, поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, усвідомлення нерозривності єдності професійної діяльності з обов'язковим дотриманням вимог безпеки праці в галузі АПК..

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть розробляти і впроваджувати безпечні технології, вибір оптимальних умов і режимів праці, проектування зразків техніки і робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці; методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Правові, організаційні та економічні основи охорони праці і промислової безпеки»»

Лекції:

- Тема 1. Сучасний стан, структура і нормативно-правові основи охорони праці в галузі
- Тема 2. Система управління охороною праці
- Тема 3. Економічні аспекти охорони праці. Аналіз умов праці.
- Тема 4. Аналіз умов праці. Розслідування, реєстрація, облік, аналіз та соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві

Практичні заняття:

- Тема 1. Методика розробки інструкцій з охорони праці
- Тема 2. Методика аналізу виробничого травматизму та професійної захворюваності
- Тема 3. Паспортизація робочих місць
- Тема 4. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань на виробництві

Змістовий модуль 2. «Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності, основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах»

Лекції:

- Тема 5. Вимоги безпеки до технічного обладнання і процесів. Заходи електробезпеки на підприємствах галузі
- Тема 6. Вимоги охорони праці до виробничих і допоміжних приміщень. Організація робочих місць
- Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах
- Тема 8. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві

Практичні заняття:

- Тема 5. Вибір засобів індивідуального захисту для працівників АПК
- Тема 6. Організація робочого простору користувачів комп'ютерів
- Тема 7. Вивчення, випробування та визначення необхідної кількості вогнегасників
- Тема 8. Розрахунок одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати через втрату професійної працездатності

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
- Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
- Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
Офіційний сайт Державного комітету праці в Україні (Держпраця) URL: <http://www.dnop.kiev.ua>
Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>
Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України URL: <http://www.mns.gov.ua> .
Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України URL: <http://www.social.org.ua>
Енциклопедія з охорони та безпеки праці URL: <http://base.safework.ru/iloenc>
Бібліотека безпечної праці URL: <http://base.safework.ru/safework>